

KOMENTARZ ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. WYKORZYSTYWANIA NOWYCH TECHNOLOGII W SYSTEMIE OPIEKI ZDROWOTNEJ

Utrzymujący się od wielu lat trend przenoszenia coraz większej części aktywności do internetu nie ominął, a być może wręcz w szczególny sposób objął również świadczenia udzielane w ramach systemu opieki zdrowotnej. Na polskim gruncie, zmiany w tym zakresie zachodzą już od dłuższego czasu (uruchomienie usług takich jak e-recepta i Internetowe Konto Pacjenta, plan powszechnego wdrożenia e-skierowań, czy choćby otwarcie furty dla rozwoju teleradiologii), a pandemia koronawirusa i związane z nią upowszechnienie choćby zdalnych konsultacji lekarskich, jedynie je przyspieszyła.

O tym, że telemedycyna, czy – szerzej – wykorzystanie nowoczesnych technologii w systemie opieki zdrowotnej, to nieunikniony kierunek rozwoju, jak się wydaje, nie trzeba nikogo przekonywać. Również pacjenci są gotowi na stosowanie nowych rozwiązań. Zgodnie z badaniami PwC, najbardziej chcieliby wykorzystywać narzędzia telemedyczne do kontaktu z internistą (50,7%) i farmaceutą (39,8%).¹ Oznaczałoby to, że również rynek apteczny stanowi pole dla rozwoju nowych metod świadczenia usług, szczególnie w kontekście planowanego wprowadzenia opieki farmaceutycznej. Analogicznie jak ma to miejsce np. w Holandii, również w Polsce opieka farmaceutyczna mogłaby stanowić jeden z kluczowych elementów systemu kompleksowej opieki nad pacjentem. Celu tego nie uda się jednak osiągnąć bez wykorzystania usług cyfrowych, np. zintegrowanego systemu umożliwiającego dostęp do w pełni zdigitalizowanej dokumentacji medycznej (rozwiązania takiego domaga się 57% Polaków²). Bez pełnej wiedzy o sytuacji pacjenta, farmaceuta nie będzie w stanie efektywnie realizować zadań związanych ze świadczeniem usług opieki farmaceutycznej. Tym samym można stwierdzić, że warunkiem koniecznym wprowadzenia opieki farmaceutycznej w Polsce jest digitalizacja. Gigantyczny potencjał tkwi również np. w wykorzystaniu narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, umożliwiających choćby szybsze poszukiwanie relacji pomiędzy poszczególnymi związkami i – ostatecznie – zwiększając skuteczność terapii farmakologicznej.

Z punktu widzenia uczestników rynku, największym zagrożeniem związanym z implementacją nowoczesnych rozwiązań ukierunkowanych na polepszenie jakości świadczonych usług, jest niepewność dotycząca zewnętrznych reakcji na wprowadzane w dobrej wierze innowacje.

Przykładem może być sytuacja sieci aptek Gemini, która wskutek uruchomienia zasadniczo prostej aplikacji udostępniającej pacjentom informacje o placówkach, w których mogą oni w całości zrealizować e-receptę, stała w obliczu nie tylko medialnego linczu, lecz również istotnych reperkusji ze strony organów administracji. W przestrzeni publicznej wykreowano obraz spółki włamującej się do państwowego rejestru danych wrażliwych, a następnie udostępniającej pobrane z niego informacje międzynarodowym korporacjom. Rezultatem było odebranie aptece certyfikatu dostępu do systemu P1,

¹ Źródło: <https://www.rp.pl/artukul/1387360-Telemedycyna-rosnie--jak-na-drozdach.html>

² Źródło: <https://cyfrowa.rp.pl/it/26886-cyfrowa-opieka-zdrowotna-oczami-polskich-i-amerykanskich-pacjentow>

a także błyskawiczne złożenie przez Ministerstwo Zdrowia doniesienia o podejrzeniu popełnienia w zasadzie wszystkich przestępstw związanych z bezprawnym wykorzystaniem danych osobowych.

W praktyce, jedynymi danymi przekazywanymi do opisywanej aplikacji, są informacje o produktach objętych receptą, a także dacie ważności i numerze recepty. Ani dane osobowe znajdujące się w dokumencie e-recepty, ani tym bardziej certyfikat apteki umożliwiający dostęp do systemu P1, nie są udostępniane podmiotom trzecim. Tym samym, model zakładu – zgodnie z obowiązującymi regulacjami – wyłączność certyfikowanej apteki w ramach komunikacji z systemem P1 i przekazywanie – również w zgodzie z przepisami – ograniczonego zakresu informacji dotyczących konkretnej e-recepty do aplikacji, a także przechowywanie ich w chmurze na podstawie osobnych umów i zgód, co stanowi powszechnie wykorzystywaną praktykę. Na rynku funkcjonuje szereg niezależnych rozwiązań działających na podobnej zasadzie i obejmujących analogiczne funkcjonalności, co do których nie zgłaszano do tej pory żadnych zastrzeżeń dotyczących sposobu ich działania.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców absolutnie podziela troskę o ochronę danych osobowych pacjentów. Jednocześnie, dostrzegamy że rozwiązania cyfrowe i informatyczne są nieuniknionym kierunkiem rozwoju systemu opieki zdrowotnej, również w zakresie opieki farmaceutycznej. Dzieje się to z korzyścią dla wszystkich uczestników rynku, w tym w szczególności dla pacjentów.

Naturalną konsekwencją postępu są pojawiające się wątpliwości dotyczące zgodności z prawem rozwiązań stosowanych przez poszczególne podmioty – oczywiście należy je wyjaśniać w trybie do tego przeznaczonym. Demonizowanie nowoczesnych technologii i innowacji na rynku aptecznym nie służy jednak nikomu.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes